

Чернівецький торговельно-
економічний інститут
Державного торговельно-
економічного університету

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

Міжнародна науково-
практична конференція

24.05.2024

м. Чернівці

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька обласна рада
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Громадська організація «Інститут сучасних інформаційних досліджень»
Університет ім. Стефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту державного
управління (м. Братислава, Словаччина)
Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія)
Університет менеджменту безпеки (м. Кошице, Словаччина)
Університет Трансмонтани і Верхнього Дору (м. Віла-Реал, Португалія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**24 травня 2024 року
м. Чернівці (Україна)**

Чернівці
Технопарк

2024

УДК 330:336:364+332.14
Ф59

Ф59 *Фінансово-економічні, соціальні та правові аспекти розвитку регіонів: загрози та виклики* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 24 травня 2024 р. Чернівці : Технодрук, 2024. 432 с. ISBN 978-617-8034-47-4

Весь період з початку повномасштабного вторгнення росії є для українців безперервним часом загроз та викликів абсолютно в усіх сферах економіки нашої країни. Розвиток фінансово-економічної, соціальної та правової сфер у цей непростий час потребує нових підходів та інновацій.

У збірнику досліджено фінансову політику розвитку регіонів України у період воєнного стану. Особливу увагу приділено питанням інформаційної та економічної безпеки розвитку регіонів і проблемам протидії корупції, фінансовим та економічним злочинам. Висвітлено аспекти розвитку обліку, аналізу й аудиту в умовах регіональної інноваційної трансформації соціально-економічних систем. Розглянуто євроінтеграційні процеси в менеджменті, маркетингу та міжнародній логістиці. Для розвитку туризму запропоновано запровадити інновації в готельно-ресторанній сфері.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями.

УДК 330:336:364+332.14

Роботи надруковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

Підписано до друку 06.05.2024 р.

ISBN 978-617-8034-47-4

© ЧТЕІ ДТЕУ, 2024
© Технодрук, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. Фінансова політика регіонального розвитку: пріоритети, тенденції, напрями реалізації

Hnatyshena Iryna, Kardynal Serhij FINANCIAL AID FROM GERMANY TO UKRAINE IN THE WAR	12
Борисенко Володимир, Борисенко Дмитро СИСТЕМНА ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРИ ОБГРУНТУВАННІ НАПРЯМІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	16
Вдовічен Анатолій, Чорновол Алла НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ	20
Drin Iryna, Chornovol Alla, Rylieiev Serhii CREATING A PORTFOLIO OF FINANCIAL PAYMENT OBLIGATIONS IN TERMS OF TODAY'S RISKS	24
Ігнатенко Тетяна, Юхненко Марія ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ	28
Конєва Ірина, Ворожко Костянтин МОБІЛЬНИЙ БАНКІНГ В УКРАЇНІ	31
Кучерівська Софія ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ І ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ ТА ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ СТИХІЙНИХ ЛИХ І ТЕХНОГЕННИХ АВАРІЙ	34
Кучмійова Тетяна, Слободян Тетяна РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК КЛЮЧОВОГО ЧИННИКА УСПІШНОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	37
Макогон Валентина ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	41
Малярчук Олексій «ДІЯ» ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ	44
Підлипна Радміла, Індус Катерина ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	50
Радіонов Юрій ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ В УМОВАХ ВІЙНИ	53

Редзюк Євгеній ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ ВІД ЄС «UKRAINE FACILITY»	58
Смочко Валерія, Юрченко Ярина ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ІНДИКАТОРІВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ДЕРЖАВИ	64
Грицюк Ілля, Табенська Юлія ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: НОВІ ПРАВИЛА ТА ВИКЛИКИ	69
Томнюк Тетяна НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	72
<i>СЕКЦІЯ II. Розвиток обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в умовах регіональної інноваційної трансформації соціально-економічних систем</i>	
Ciobanu Ghenadie, Bagrii Konon ACCOUNTING IN ROMANIA VS UKRAINE: COMPARISON AND MAIN DIFFERENCES	76
Moshkovska Olena, Bozhko Dariia, Vitkovska Kateryna HISTORICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF ACCOUNTING IN JAPAN	81
Moshkovska Olena, Yakymenko Viktoria PECULIARITIES OF TAXATION IN GERMANY	86
Багрій Конон РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ХМАРНИХ СЕРВІСАХ	90
Бегун Світлана ВАЖЛИВІСТЬ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	93
Безверхий Костянтин ЗВІТНІСТЬ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА ЇЇ АУДИТ: ЕМПІРИЧНИЙ ДОСВІД КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ КАНАДИ	97
Гайдучок Тетяна ФОРЕНЗІК-КОНТРОЛЬ: ЗАХИСТ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ВИЯВЛЕННЯ ШАХРАЙСТВА	101
Гресь Наталія ЗАУВАЖЕННЯ ДО ОБОВ'ЯЗКОВИХ РЕКВІЗИТІВ ТИПОВОЇ ФОРМИ ЗВІТУ ПІЗДВІТНОЇ ОСОБИ	106

Гут Любов СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	110
Ігнатенко Тетяна, Розумець Яна ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ	114
Ігнатенко Тетяна, Черненко Марія ЗМІНИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	118
Ігнатенко Тетяна, Шамрай Софія ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ	122
Ігнатенко Тетяна, Шишкіна Марина ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	126
Лалакулич Марія, Рибаківа Леся ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУТНОСТІ, КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	130
Маначинська Юлія, Боднарюк Дмитро РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В АГРОБІЗНЕСІ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ	133
Маначинська Юлія, Капра Яна МОНІТОРИНГ ОПЕРАЦІЙ З ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ АГРАРНИХ СУБ'ЄКТІВ: ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ	136
Маначинська Юлія, Макарчук Богдан УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ	139
Маначинська Юлія, Мацків Євгеній УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇХ ЗМІНИ В АГРОСЕКТОРІ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ	142
Маначинська Юлія, Ніколаєнко Юлія ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРОСЕКТОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ	146
Маначинська Юлія РОЗВИТОК ОБЛІКУ В СИСТЕМІ МСО ТА ПРОФЕСІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ: ЦИФРОВИЙ АСПЕКТ	149
Маначинська Юлія, Фірчук Марія БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	152

Мошковська Олена ЗАВДАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	155
Мустеца Ірина, Угрин Сергій УДОСКОНАЛЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ У СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	160
Мустеца Ірина, Фербей Галина «КВС. ОБЛІК БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ» – СУЧАСНА ПРОГРАМА ДЛЯ ОБЛІКУ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ	164
Мустеца Ірина, Фірчук Марія БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ	168
Назаренко Олександр МІСІЯ ФОРЕНЗИКУ ПРИ ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СУБ'ЄКТА	172
Підлипна Радміла, Підлипний Юрій ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА	176
Позняковська Наталія ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	181
Рибакова Леся, Галас Іванна ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ТРАКТУВАННЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА СТРУКТУРА	184
Савченко Наталія, Савченко Роман ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	187
Семенова Світлана КОДЕКС ЕТИКИ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ У ПРОТИДІЇ GREENWASHING	191
Столяр Людмила, Яцко Таїсія ВАЛЮТНИЙ КОНТРОЛЬ: ОБМЕЖУВАЛЬНІ ТЕРМІНИ РОЗРАХУНКІВ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ	195
Сук Петро РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ЗА МЕТОДОМ НА ОСНОВІ ДОХОДУ ВІД ІНШОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	200
Тютюнник Юрій, Тютюнник Світлана ПОКАЗНИКИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ В ОЦІНЮВАННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	205

Хомин Петро РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ЧИ ІЛЮЗІЇ?	209
Югас Еріка, Симочко Марія ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	212
Яловега Людмила, Лега Ольга, Прийдак Тетяна СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	216
Ярмолук Олена ПОДАТКОВА СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	221
<i>СЕКЦІЯ III. Євроінтеграційні процеси в менеджменті, маркетингу та міжнародній логістиці</i>	
Vdovichena Olha, Krymska Anna DEVELOPMENT AND CHALLENGES OF IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES IN THE SPHERE OF DIGITAL MANAGEMENT	226
Peniuk Valeriia ASSESSMENT OF PERSONNEL POTENTIAL OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF WAR	230
Бедзир Володимир ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ	233
Бозуленко Олена МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	237
Верстяк Оксана КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ ЯК ЗАГРОЗА РЕГІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ	243
Григорук Ірина СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗЕВОГО РОЗВИТКУ	246
Долга Галина СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРО- МОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	252
Зеленюк Оксана, Лошенюк Ірина СТРАТЕГІЯ МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	256

Кифяк Олександр, Кифяк Василь ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ – ШЛЯХ ДО ПІДВИЩЕННЯ РЕЗИЛІЄНТНОСТІ ЕКОНОМІКИ ПРИКОРДОННОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ВІЙНИ	261
Рошко Наталія, Калинович Андрій ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	264
Урсакий Юлія РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	268
Хитрова Ольга МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	271
Чаплінський Юрій ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	275
Чичун Валентина УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ – НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	278
Шимко Алла КОБРЕНДИНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ БРЕНДІВ	282

*СЕКЦІЯ IV. Інформаційна та економічна безпека
розвитку регіонів*

Joukes Veronika, Gonçaves Hermínia, Pirra António ERASMUS+ PROJECT LEARNVIL AS DRIVING FORCE FOR LOCAL DEVELOPMENT IN THE RURAL VILLAGE VILA MARIM (PORTUGAL)	286
Senfeng Zheng, Koblianska Inna SUCCESSFUL BUSINESS STRATEGIES IN THE TIME OF DIGITAL TRANSFORMATION	290
Біленчук Петро, Малій Микола СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗАГРОЗАМ У СУЧАСНОМУ ЕЛЕКТРОННОМУ СВІТІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА СВІТОВИЙ РІВЕНЬ	293
Витоптова Вікторія АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМИ І ВИКЛИКИ	296

Гармаш Сергій КАДРОВА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	301
Корольок Юрій, Вдовічен Анатолій ПЕРСПЕКТИВИ БЛОКЧЕЙН-ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	304
Маначинська Юлія, Угрин Сергій ОЦІНКА ЗАПАСІВ АГРОСЕКТОРУ В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ	308
Проць Наталія, Костенюк Тарас МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	311
Хилько Іван ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	315

*СЕКЦІЯ V. Інновації в готельно-ресторанній сфері
як рушійна сила туристичного бізнесу*

Брикова Тетяна ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ: ВІД АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ДО ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	318
Гищук Роман, Крецький Олександр УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ СПОЖИВАЧІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ПОСЛУГ РЕКРЕАЦІЇ ТА ГОСТИННОСТІ В КРИЗОВІ ПЕРІОДИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	322
Кравченко Михайло, Романовська Ольга ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	326
Москвічова Олена, Теплюк Карина ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД	330
Науменко Наталія ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕСТОРАННОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА ДРУГОМУ РОЦІ ВІЙНИ	335
Незвещук-Когут Тетяна АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЇ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	339
Паламарек Каріна ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ПІД ВПЛИВОМ КРИЗОВИХ ЯВИЩ	346

Черчик Лариса, Кувіка Ганна 350
ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

СЕКЦІЯ VI. Проблеми протидії корупції, фінансовим та економічним злочинам у період воєнного стану

Басиста Ірина 354
ГЕНОЦИДНИЙ УМИСЕЛ РОСІЇ ЩОДО УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Богатирьов Андрій 357
КРИМІНАЛІСТИЧНА ТИПОЛОГІЯ РОЗКРАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Богатирьов Іван, Марчук Валерій 363
КОРУПЦІЯ ЯК ПЕРМАНЕНТНИЙ ЧИННИК РУЙНУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ В УКРАЇНІ

Гольдберг Наталя, Берташ Андрій 367
ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Драган Іван, Шкапін Денис 372
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ

Когутич Іван 377
БЕБ У СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ

Обіход Тетяна, Біленчук Петро 383
СТАН БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Перелигіна Раїса, Кушнір Станіслав 386
ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНІВ І ЗВИЧАЇВ ВІЙНИ

Певцова Олена 390
ПРОБЛЕМА ПРОТИДІЇ СЕРІЙНИМ ВБИВСТВАМ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Пиріг Ігор 394
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Попович Олена, Глевчук Валентина КІБЕРЗЛОЧИН ЯК ВИД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ЗА КК УКРАЇНИ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ	398
Савченко Василь, Коропецька Сніжана ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	402
Сачко Олександр ПРОБЛЕМИ ГАРАНТІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУДДІВ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ	406
Тертишник Володимир ДОКТРИНАЛЬНІ І ПРАВНИЧІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	411
Юрчишин Василь, Юрчишин Юрій ПРОБЛЕМИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ДОСУДОВИМ РОЗСЛІДУВАННЯМ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	420
Юрчишин Павло ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВАДЖЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	425

2. Федотова В. В. Управління оборотними активами. *Наукові записки*. Вип. 20.2016. С. 119–127. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/158807235.pdf>

3. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства Фінансів України від 10.01.2024. №10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0134-24#n4>

4. Стовпова А.С. Удосконалення обліку електронних грошей на основі використання нового рахунку 32 «Електронні гроші». *Інвестиції: практика та досвід*. №6. 2021. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2021/8.pdf DOI: 10.32702/2306-6814.2021.6.35

Yulia Manachynska, PhD of Economic Sciences,
Associate Professor,
Yana Capra, Master's degree student,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

MONITORING OPERATIONS WITH CURRENT ASSETS OF AGRICULTURAL ENTITIES: ACCOUNTING ASPECTS

The monitoring system operations with current assets of agricultural enterprises was studied. It was determined that the accounting and analytical support of the process managing the current assets of agrarians includes: material and production stocks, cash, receivables and other important components. Considerable attention is paid in the study to the improvement of synthetic cash accounting. Accounting in the current asset management system has been opened.

Юлія Маначинська, к.е.н., доцент,
Богдан Макарчук, магістр,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Аграрний сектор у 2024 році отримає з бюджету 4,2 млрд грн. У свою чергу Міністерством аграрної політики та продовольства передбачено 4,9 млрд грн. Проте на державні програми АПК виділено лише 1 млрд грн. Також варто зазначити, що

Міністерство економіки України у 2024 році передбачило кошти на: поновлення програми часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва – 1 млрд грн; введення компенсації витрат за розмінування сільськогосподарських земель – 2 млрд грн [1].

Умови воєнного стану в Україні диктують нові вимоги до основної операційної діяльності аграрних підприємств, спонукаючи необхідність залучення бажаного обсягу фінансових інвестицій задля досягнення позитивного рівня результативності бізнес-процесів. Основною прерогативою успіху вітчизняних аграріїв в ході функціонування на аграрному ринку є ефективне управління сільськогосподарським виробництвом. Фундаментом при цьому виступає показник собівартості аграрної продукції, зменшення якої до оптимального рівня формується на основі балансу між виробничими витратами та стабільним рівнем врожайності сільськогосподарських культур.

Серед важливих ділянок обліку витрат операційної діяльності аграрних підприємств удосконалення потребують методичні засади оцінки окупності операційних витрат, що понесені в періоді, на закупівлю мінеральних добрив із врахуванням рівня впливу природно-кліматичних умов, що передбачає оцінку на базі співвідношення варіацій рівня врожайності сільськогосподарських культур та витрат на мінеральні добрива, за умови вирахування із останніх частки варіації, яка викликана дією природної родючості ґрунту аграрного підприємства, останнє досягається за рахунок балансування величини стандартного відхилення рівня врожайності сільськогосподарських культур й витрат на закупівлю мінеральних добрив на їх середній рівень [2].

На думку вітчизняних науковців, доволі актуальними є питання раціонального розподілу непрямих витрат; не розв'язаною є проблема щодо визначення рівня дії природно-кліматичних факторів на перекриття затрат, що понесені в ході господарського циклу на закупівлю мінеральних добрив. Всі із вищеперерахованих проблемних ділянок вимагають негайного розв'язання.

Детальне та всебічне дослідження підходів українських вчених до обліку операційних витрат дало змогу оцінити їхні підходи до методики розподілу непрямих витрат. Тому вітчизняні науковці пропонують внести пропозиції щодо удосконалення даної ділянки на сільськогосподарських підприємствах. Зокрема, запропоновано розподіляти загальновиробничі витрати пропорційно до суми понесених матеріальних витрат на виробництво аграрної продукції, за мінусом вартості насіння і посадкового матеріалу. Відповідно до підходу науковців доцільно розподіляти загальновиробничі витрати на такі види, як галузеві і загальноцехові. До перших слід відносити витрати даного сектору економіки у цілому; до другої – загальні витрати бригади (за підрозділами аграрного суб'єкта) [2].

У сучасних умовах господарювання для забезпечення управлінських функцій суб'єкти аграрного сектору надають перевагу оперативній, несистемній інформації, що погіршує якість управління. Тому Н. Здирко, Я. Іщенко пропонують виокремлювати організаційні складові системи обліку витрат на аграрних підприємствах. Серед них – формування облікової політики щодо витрат, формування номенклатури об'єктів обліку витрат, організація документування виробничих процесів, формування робочого плану рахунків, номенклатури статей обліку витрат [3].

За результатами проведеного дослідження варто зазначити, що побудова ефективної системи управління витратами операційної діяльності на вітчизняних сільськогосподарських підприємствах повинна базуватися на раціональній системі організації синтетичного обліку загальновиробничих витрат. Тому узагальнення підходів вітчизняних вчених дає змогу стверджувати, що доволі дієвим механізмом може стати перенесення обліку непрямих витрат з рахунків класу 9 «Витрати діяльності», рахунок 91 «Загальновиробничі витрати» на рахунок 29 з однойменною назвою, до якого аграрним суб'єктам доцільно відкривати низку субрахунків за галузями сільського господарства та в розрізі допоміжних виробництв.

Список використаних джерел:

1. Бюджет 2024 – яку державну підтримку заклали для агросектору? *AgroPolit.com*. Жовтень 2023. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/1025-byudjet-2024--yaku-derjavnu-pidtrimku-zaklali-dlya-agrosektoru>
2. Олійник Т.І., Мещеряков В.Є. Методичні підходи до оцінки впливу природно-кліматичних умов на окупність витрат на мінеральні добрива. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 19. Ч.2. 2016. С. 82–85.
3. Зdirko Н., Іщенко Я. Організаційні основи побудови системи обліку витрат виробництва фермерських господарств. *Економіка та суспільство*. Випуск 50. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2468> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-86>

Yulia Manachynska, PhD of Economic Sciences,
Associate Professor,

Bohdan Makarchuk, Master's degree student,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

IMPROVING THE ORGANIZATION OF COST ACCOUNTING AT AGRICULTURAL ENTERPRISES: MANAGEMENT ASPECT

The main concepts of the organization accounting of costs operational activity at Ukrainian agricultural enterprises are disclosed. The results obtained in the course of the research made it possible to solve the scientific task of substantiating the theoretical and methodological aspects of the formation costs operational activity at agricultural enterprises and to develop proposals for improvement.

Юлія Маначинська, к.е.н., доцент,
Євгеній Мацків, магістр,

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇХ ЗМІНИ В АГРОСЕКТОРІ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ

Сукупний дохід провідних агрохолдингів України, за офіційними даними Opendatabot, у 2023 році збільшився на